

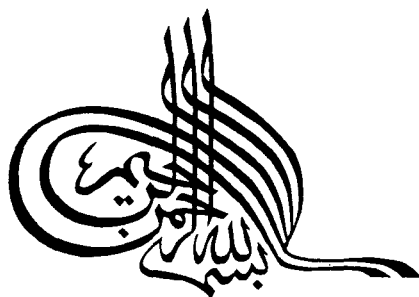
وزارت جهاد کشاورزی
معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

**تربیت
کارگر ماهر
الیاف
چین بز**

استاندارد
مهارت
و آموزشی

امور دام

کد: ۸۰-۲۱۳۰۰۱۲

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز

- عنوان رشته: امور دام

- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی

آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام

- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان

- تاریخ انتشار: بهار ۱۳۸۰

- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۱	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۲	۸- مربیان دوره
۱۳	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۵	۱۰- فضاهای آموزشی
۱۵	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۷	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۸	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها
	ضمیمه
	پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی
۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۳	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیت‌های آموزشی به سوی هدف‌های دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیت‌های آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که یکی از هدف‌های عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیت‌های آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاش‌های برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
تعریف کارآموز: کارگر ماهر الیاف چین بز به فردی اطلاق می‌شود که ضمن شناخت خصوصیات کمی و کیفی الیاف بز و موارد استفاده آن، مهارتها و تواناییهای لازم برای انجام اصول صحیح الیاف چینی را بز کسب می‌نماید.

- **محتوای آموزشی:** مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارتها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره بعمل می‌آید.

۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص

محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز»؛ دورهای است که طی آن کارآموزان دانش فنی و مهارتهای لازم جهت انجام عملیات چیدن الیاف و بز، تفکیک و طبقه‌بندی آنها را فرا می‌گیرند.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرایط شرکت در دوره	۱- برخورداری از سلامتی کامل جسمانی ۲- داشتن توان فیزیکی برای انجام کار الیاف چینی بز ۳- علاقمندی به این حرفه
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد سطح سواد: حداقل پایان دوره ابتدایی سن: حداقل ۱۸ سال تمام
مدت دوره	۸ روز
کل ساعات دوره	۳۲ ساعت [۸ ساعت نظری ۲۴ ساعت عملی] - روزانه ۴ ساعت
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۰ و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجرا	نظری و عملی - روزانه
کادر آموزشی	۱- یک نفر کارشناس علوم دامی برای تدریس محتوای نظری و عملی ۲- یک نفر مربی دارای تجربه برای عملیات الیاف چینی
شرایط قبولی کارآموز	۱- کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستائیان

□ هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز» به تفکیک عبارتند

از:

۱- هدفهای اختصاصی

هدف اختصاصی این دوره تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه چیدن و جمع آوری

الیاف حیوانی بویژه بز می باشد.

۲- هدفهای آموزشی

۲-۱- هدف کلی: هدف کلی دوره آشنا نمودن کارآموزان با اصول و روشهای صحیح

جمع آوری، بسته بندی، شستشو و طبقه بندی الیاف بز (کرک، موهر و مو) در حیطه شناختی

و مهارتی است.

۲-۲- هدفهای جزئی: هدفهای آموزشی - جزئی - دوره کسب شناخت، دانش و مهارت

کارآموزان در زمینه های زیر است:

- اهمیت، خصوصیات و کاربرد الیاف بز (کرک، مو، مو)

- نژادهای بز الیافی ایران و جهان

- ساختمان الیاف بز

- رشد و نمو الیاف بز

- عوامل مؤثر بر ریزش الیاف

- زمان استحصال الیاف

- آماده کردن دستگاه برای الیاف چینی

- روش مقید کردن دام برای چیدن الیاف

- روشهای چیدن الیاف

- روشهای جمع آوری بیده الیاف و بسته بندی آن

- روشهای نمونه برداری الیاف جهت ارسال به آزمایشگاه

- سرویس و نگهداری دستگاههای الیاف چین
 - طبقه بندی الیاف بز(کرک، موهر، مو)
 - تفکیک و طبقه بندی کرک
 - تفکیک و طبقه بندی موهر
 - تفکیک و طبقه بندی مو
 - ارزیابی الیاف و بز (روی بدن دام)
 - اصول انبار نمودن الیاف بز
 - صدمات ناشی از حشرات و جوندگان و راههای مبارزه با آنها
 - خسارات ناشی از نامناسب بودن محل الیاف چینی
 - خسارات ناشی از شستشوی نامناسب الیاف
 - خسارات ناشی از روشهای نامناسب الیاف چینی
 - صدمات مؤثر بر الیاف در زمان نخ تابی
 - استانداردهای الیاف بز از نظر بازار پسندی و مرغوبیت
 - خسارات ناشی از عدم رعایت اصول بسته بندی و انبار نمودن الیاف
 - تأسیسات، ماشین آلات و لوازم شستشو و جداسازی ضایعات از الیاف بز
 - باز نمودن عدل الیاف و تقسیم بندی آن
 - شستشو و ضد عفونی الیاف بز
 - روش جدا نمودن اجسام خارجی و الیاف نامرغوب
 - تأسیسات و ماشین آلات ریسندگی
- ۲-۳- هدفهای رفتاری: در پایان دوره، از کارآموزان انتظار می رود، بتوانند:
- اهمیت اقتصادی الیاف بز را توضیح دهند.
 - الیاف بز را با الیاف طبیعی و مصنوعی دیگر، مقایسه کنند.
 - اهمیت الیاف بز را از لحاظ صادرات و ارزآوری تعیین کنند.

- کاربرد الیاف بز، اهم از کرک، موهر و مو را بیان کنند.
 - خصوصیات نژادهای بز آنغوره و کشمیر را توصیف نمایند.
 - خصوصیات بزهای الیافی ایران را توصیف کنند. (شامل رائینی، مرغز، اکوتیپ‌های بز کرکی جنوب خراسان، اصفهان، بزهای کرکی مناطق مرکزی و حاشیه کویرهای لوت و مرکزی)

- پراکنش بزهای الیافی ایران و جهان را بیان کنند.
 - بزهای الیافی ایران و جهان را از نظر کمی و کیفی (الیاف) مقایسه نمایند.
 - ساختمان الیاف بز (کرک، موهر و مو) را توصیف کنند.
 - چگونگی رشد و نمو الیاف بز را بیان کنند.
 - نقش و چگونگی هر یک از عوامل زیر را در ریزش الیاف بیان کنند:
 «سوء تغذیه، انگلهای جلدی، انگلهای داخلی، تغییر فصل و...»
 - مناسب‌ترین زمان استحصال الیاف بز (روی بدن دام) را معرفی کنند.
 - عملیات آماده سازی دستگاهها و نصب تیغه و شانه را به درستی انجام دهند.
 - عمل تیز کردن شانه و تیغه را به درستی انجام دهند.
 - روش صحیح مقید کردن دام را برای چیدن الیاف عملاً به اجرا گذارند.
 - روش صحیح در دست گرفتن دسته الیاف چین را عملاً نشان دهند.
 - روش صحیح حرکت دسته الیاف چین بر روی بدن دام را عملاً نشان دهند.
 - ترتیب و اولویت اندامهای دام برای چیدن الیاف را تشخیص دهند.
 - روشهای صحیح جمع آوری بیدۀ الیاف و بسته‌بندی آن را به درستی انجام دهند.
 - مراقبت‌های لازم از دام را (در صورت ایجاد زخم و بریدگی پوست) توضیح دهند.
 - روشهای نمونه برداری الیاف برای ارسال به آزمایشگاه را به درستی انجام دهند.
 - عملیات مربوط به سرویس و نگهداری دستگاههای الیاف چین و تیز کن شانه و تیغه را به درستی انجام دهند.

- مراقبت‌های لازم الرعايه برای حفظ سلامتی فرد الیاف چین را برشمارند.
- اصول ایمنی کار با دستگاه الیاف چینی را معرفی کنند.
- اصول و عملیات طبقه بندی و تفکیک الیاف بز (کرک، مو، موهر) از یکدیگر را به درستی انجام دهند.
- تفکیک الیاف کرک از مو (موکش بیده) را انجام دهند.
- انواع کرک را از لحاظ رنگ، ظرافت، میزان مواد خارجی، طول، جعد و تجانس طبقه‌بندی کنند.
- کرکهای مناطق مختلف بدن دام از لحاظ موارد مصرف را عملاً تفکیک و مشخص سازند.
- انواع موهر از لحاظ رنگ، ظرافت، طول، جعد، تجانس و... را طبقه بندی کنند.
- موهر مناطق مختلف بدن دام را از لحاظ موارد مصرف عملاً تفکیک و مشخص سازند.
- انواع مو را از لحاظ رنگ، ظرافت، طول، جعد و تجانس طبقه‌بندی کنند.
- موی مناطق مختلف بدن دام را از لحاظ موارد مصرف عملاً تفکیک و مشخص سازند.
- تراکم الیاف بروی بدن دام را ارزیابی کرده و نتیجه آن را بیان کنند.
- تراکم الیاف روی بدن دام (بز) را با دیگر دامها مقایسه کنند.
- الیاف بز را از لحاظ کیفیت رنگ، ظرافت، طول و... ارزیابی نموده و نتیجه را بیان کنند.
- مقدار الیاف (کرک، موهر، مو) روی بدن یک دام را پیش‌بینی و تخمین بزنند.
- دامهای یک گله را مورد ارزیابی قرار داده و دامهای برتر را (از بعد کیفیت و کمیت الیاف) عملاً انتخاب کنند.
- اصول انبار نمودن الیاف بز را توضیح دهند.
- صدمات ناشی از حشرات و چونندگان را بر الیاف تشخیص دهند.
- راههای مبارزه با حشرات و چونندگان را بیان کنند.
- خسارتهای ناشی از نامناسب بودن محل الیاف چینی را توضیح دهند.

- خسارت‌های ناشی از شستشوی نامناسب الیاف بوسیله مواد شیمیایی را بیان کنند.
- خسارت‌های ناشی از روش‌های نامناسب الیاف چینی را تشخیص دهند.
- صدمه‌های احتمالی برالیاف را در زمان نخ تابی تشخیص دهند.
- استانداردهای الیاف بز را (از بعد بازار پسندی و مرغوبیت) معرفی کنند.
- خسارت‌های ناشی از عدم رعایت اصول صحیح بسته بندی و انبار نمودن الیاف را بیان کنند.

- درباره نوع، ویژگیها و نحوه کار (مراکز شستشوی الیاف، تأسیسات، ماشین آلات و لوازم شستشو و جداسازی ضایعات از الیاف بز) توضیحات کافی را ارائه نمایند.
- نحوه عمل باز نمودن عدل الیاف و تقسیم بندی آن را به درستی انجام دهند.
- مراحل و چگونگی شستشو و ضد عفونی الیاف بز را توضیح دهند.
- روش جدا نمودن اجسام و الیاف، نامرغوب را به درستی انجام دهند.
- درباره نوع، ویژگیها و نحوه کار تأسیسات و ماشین آلات ریسندگی مختصری توضیح دهند.

فرصت‌های شغلی

- کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز» و کسب مهارت‌های لازم قادر خواهند بود از فرصت‌های شغلی زیر استفاده نمایند:
- ۱- الیاف چینی در گله‌های بز منطقه
 - ۲- الیاف چینی در گله‌های بز تحت پوشش طرح‌های اصلاح نژادی بز کشور
 - ۳- استخدام بصورت نیروی بخش خصوصی

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز» کارآموز به فردی اطلاق می‌گردد

که حداقل شرایط ذیل را دارا باشد:

- ۱- دارای سواد حداقل پنجم ابتدایی باشند.
- ۲- سن آنها کمتر از ۱۸ سال نباشد.
- ۳- برخورداری از سلامت کامل و داشتن توانایی لازم برای انجام عملیات الیاف چینی

بز

- **یادآوری ۱:** برگزاری دوره در مناطقی از کشور که بزهای نژاد الیافی (کرکی و موهر) پرورش داده می‌شود از اولویت برخوردار است. (بویژه استان کرمان، جنوب خراسان، شمال فارس، اصفهان، یزد و کردستان)
- **یادآوری ۲:** کلیه افراد بومی واجد شرایط منطقه می‌توانند در این دوره شرکت نمایند اما فارغ التحصیلان شاخه کار دانش رشته مهارتی پرورش صنعتی دامهای کوچک (گوسفند و بز) فارغ التحصیلان رشته امور دامی از دبیرستانهای فنی و حرفه‌ای جهاد و فرزندان گله داران طرح ملی اصلاح نژاد گوسفند و بز در اولویت خواهند بود.
- **یادآوری ۳:** تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره حداقل ۱۰ و حداکثر ۲۰ نفر خواهند بود.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز» کسانی هستند که:

- ۱- از عهده تدریس محتوای آموزشی نظری و عملی دوره برآیند.
- ۲- در زمینه الیاف چینی، فرآوری، بسته بندی، تفکیک، خصوصیات کیفی و کمی، فیزیولوژی تولید الیاف و دیگر مطالب علمی و عملی مربوطه تجربه کافی داشته باشند.
- ۳- مربی بخش عملیات الیاف چینی مهارت و تجربه عملی کافی را دارا باشد.
- ۴- تحصیلات مربی دوره باید حداقل لیسانس علوم دامی و مربی عملی باید حتماً دارای تجربه عملی کافی باشد.

● **یادآوری ۱:** تشخیص صلاحیت علمی مربیان از طریق دستورالعملهای صادره از سوی دفتر آموزش روستائیان وزارت جهادکشاورزی صورت می‌گیرد.

● **یادآوری ۲:** برای تدریس در این دوره اولویت با مربیانی است که دوره‌های ویژه تربیت مربی را گذرانده باشند.

● **یادآوری ۳:** برای تدریس این دوره حداقل از دو مربی به شرح ذیل استفاده می‌شود:

الف- یک نفر کارشناس علوم دامی برای مباحث نظری و عملی

ب- یک نفر مربی الیاف چین بز با حداقل ۲ سال تجربه مفید.

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز» مجموعاً ۳۲ ساعت است که ۸ ساعت آن به آموزش نظری و ۲۴ ساعت آن به آموزش عملی اختصاص دارد. در این دوره روزانه ۴ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموعاً طول دوره ۸ روز خواهد بود. محتوای آموزش دوره به تفکیک محتوای نظری، عملی و نظری و عملی (توأم) به شرح زیر است:

۱- محتوای نظری

محتوای نظری شامل ساعت است که شامل سرفصلهای زیر می‌باشد:

الف- الیاف بز و اهمیت آن شامل: اهمیت الیاف، تفاوت‌های آن با الیاف طبیعی و مصنوعی، اهمیت اقتصادی آن (صادرات و ارزآوری)، کاربرد الیاف بز [نیم ساعت]

۲- محتوای نظری / عملی (توأم)

محتوای نظری و عملی توأم مجموعاً شامل ۲۳/۵ ساعت نظری و ۸ ساعت عملی است. سرفصلهای این بخش که می‌بایست هم بصورت نظری و هم عملی تدریس شود، به شرح زیر است:

الف- آشنایی با نژادهای بز الیافی ایران و جهان شامل: آشنایی با مهمترین نژادهای بز الیافی جهان، نژادهای بز الیافی ایران (بزرائینی، مرغز، اکوئپ‌های بز کرکی جنوب

خراسان، فارس، اصفهان، بزهای کرکی مناطق مرکزی و حاشیه کویرهای لوت و مرکزی) پراکنس بزهای الیافی ایران و جهان و مقایسه آنها [ن= یک ساعت و ع= ۳ ساعت]*

ب- فیزیولوژی الیاف بز و بیماریهای مهم انتقالی از طریق این الیاف شامل: بررسی ساختمان الیاف بز (کرک، موهر، مو)، چگونگی رشد و نمو الیاف بز، عوامل مؤثر بر ریزش الیاف [ن= یک ساعت و ع= نیم ساعت]

ج- توانایی الیاف چینی بز شامل: آشنایی با بهترین زمان استحصال الیاف بز روی بدن دام، نحوه آماده نمودن دستگاهها و نصب تیغه و شانه، نحوه تیز کردن شانه و تیغه، روش صحیح مقید نمودن دام برای چیدن الیاف، روشهای اصولی چیدن الیاف، روشهای جمع آوری بیده الیاف و بسته بندی آن، مراقبتهای لازم از دام در صورت ایجاد زخم و بریدگی پوست، روشهای نمونه برداری الیاف، نحوه سرویس و نگهداری دستگاههای الیاف چین و تیزکن شانه و تیغه، مراقبت لازم برای سلامتی چینی و اصول ایمنی کار [ن= ۲ ساعت و ع= ۸ ساعت]

د- توانایی طبقه بندی و تفکیک الیاف بز شامل: تفکیک و طبقه بندی الیاف مختلف بز (کرک، مو، موهر) از یکدیگر و شناسایی هر کدام، تفکیک و طبقه بندی کرک، تفکیک و طبقه بندی موهر، تفکیک و طبقه بندی مو، ارزیابی الیاف بر روی بدن دام، اصول انبار نمودن الیاف بز [ن= ۲ ساعت و ع= ۶ ساعت]

ه- آشنایی با صدمات مؤثر بر کیفیت و کمیت الیاف و روشهای جلوگیری از بروز آن شامل: صدمات ناشی از حشرات و جوندگان و راههای مبارزه با آنها، خسارات ناشی از نامناسب بودن محل الیاف چینی، خسارات ناشی از شستشوی نامناسب الیاف، خسارات ناشی از روشهای نامناسب الیاف چینی، صدمات مؤثر بر الیاف در زمان نخ تابی، آشنایی با استانداردهای الیاف بز از نظر بازار پسندی و مرغوبیت، خسارات ناشی از عدم رعایت

ن= نظری و ع= عملی

اصول صحیح بسته‌بندی و انبار نمودن الیاف [ن = یک ساعت و ع = ۲/۵ ساعت]
 و- مراکز شستشو، نخ تابی و نساجی الیاف بز شامل: آشنایی با تأسیسات، ماشین آلات
 و لوازم شستشو، جداسازی ضایعات از الیاف بز، باز نمودن الیاف و تقسیم بندی آن،
 شستشو و ضد عفونی الیاف بز، روش جدا نمودن اجسام و الیاف نامرغوب، تأسیسات و
 ماشین آلات ریسندگی [ن = نیم ساعت و ع = ۴ ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، عرصه و نهالستان و ...) مورد نیاز این دوره باید از طریق
 مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد.
 چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (مطابق
 دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.
 ● یادآوری: در هر صورت دو نکته حائز اهمیت است:

- فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان
 مطابقت داشته باشد.
 - یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد
 بود.

شرایط قبولی

کارآموزانی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:

- ۱- در مجموع ارزیابیهای انجام شده، حداقل نمره ۱۴ را کسب کرده باشند.
- ۲- علاوه بر آن، بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره را غیبت موجه و غیرموجه نکرده باشند.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند، توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارتها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	صفحه
۱	شناخت اهمیت و کاربرد انواع الیاف بز (کرک، موهر، مو)	۱۸
۲	شناخت و تشخیص خصوصیات نژادهای بز الیافی ایران و جهان	۱۸
۳	شناخت فیزیولوژی الیاف بز (ساختمان، رشد و نمو، عوامل مؤثر بر ریزش الیاف و...)	۱۸
۴	توانایی و مهارت در انجام الیاف چینی بز (زمان الیاف چینی، آماده سازی دستگاهها، مقید نمودن دام، روش چیدن الیاف، کار با دستگاه الیاف چین و...)، جمع آوری، بسته بندی، مراقبت و نگهداری دستگاههای الیاف چین.	۱۸
۵	توانایی و مهارت در انجام طبقه بندی و تفکیک الیاف بز و انبار نمودن آن (کرک، مو، موهر)، ارزیابی الیاف بز از بُعد کیفیت و کمیت.	۱۹
۶	تشخیص و شناسایی عملی صدمات مؤثر بر کیفیت و کمیت الیاف و روشهای جلوگیری از آن	۲۰
۷	شناخت، تشخیص و آگاهی از فرآیند شستشو، نخ تابی و نساجی الیاف بز	۲۱

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		تعداد	واحد	ساعت	روز	
۱	الیاف بز و اهمیت آن ۱-۱ اهمیت الیاف و مقایسه آن با الیاف طبیعی و مصنوعی دیگر ۱-۲ اهمیت الیاف بز از لحاظ صادرات و ارزآوری ۱-۳ کاربرد الیاف بز (کرک، موهر و مو)			۰/۵	-	*تخته سفید و ماژیک
۲	آشنایی با نژادهای بز الیافی ایران جهان ۲-۱ آشنایی با مهمترین نژادهای بز الیافی جهان (آنگوره و کشمیر) ۲-۲ نژادهای بز الیافی ایران و بررسی مشخصات نژادی آنها شامل: نژادهای بز راینی، مرغز، اکوتیپ‌های بز کرکی جنوب خراسان، فارس، اصفهان و بزهای کرکی مناطق مرکزی و حاشیه کوه‌های لوت و مرکزی ۲-۳ پراکنش بزهای الیافی ایران و جهان و مقایسه آنها از نظر کمی و کیفی الیاف	بازدید از گله‌های بز الیافی (نژادهای راینی، مرغز و اکوتیپ‌های کرکی نواحی مرکزی ایران)	۱	۳		اسلاید، فیلم آموزشی و ویدئو
۳	فیزیولوژی الیاف بز و بیماری‌های مهم قابل انتقال از طریق این الیاف ۳-۱ بررسی ساختمان الیاف بز (کرک، موهر و مو) ۳-۲ چگونگی رشد و نمو الیاف بز ۳-۳ عوامل مؤثر بر ریزش الیاف (سوء تغذیه، انگل‌های جلدی، انگل‌های داخلی، تغییر فصل و غیره)			۰/۵	۱	اسلاید، فیلم آموزشی و ویدئو
۴	توانایی الیاف چینی بز	۱- آماده سازی	۲	۸		۱- دستگاه الیاف چین

*در کلیه فصلهای آموزشی این دوره تخته سفید و ماژیک مورد نیاز است.

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز»

رشته: امور دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری		عملیات کارگاهی		زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
			ساعت	روز	ساعت	روز	
۴-۱	آشنایی با بهترین زمان استحصال الیاف بز روی بدن دام		دستگاههای الیاف چین				از هر دو نوع برقی و بنزینی (موتوری) ۲- دستگاه تیزکن شانه و تیغه ۳- ۱۰ زنده به تعداد کافی
۴-۲	آشنایی با نحوه آماده نمودن دستگاهها و نصب تیغه و شانه		۲- مقید نمودن دام برای انجام الیاف چینی				
۴-۳	نحوه تیز نمودن شانه و تیغه						
۴-۴	روش صحیح مقید نمودن دام به منظور چیدن الیاف		۳- انجام عملی الیاف چینی				
۴-۵	روشهای اصولی چیدن الیاف						
۴-۵-۱	روش صحیح در دست گرفتن دسته الیاف چین		۴- جمع آوری و بسته بندی بیده				
۴-۵-۲	روش صحیح حرکت دسته الیاف چین روی بدن دام		۵- نمونه برداری الیاف جهت آزمایشگاه				
۴-۵-۳	ترتیب و اولویت اندامهای دام برای چیدن الیاف		۶- تیز کردن تیغه و شانه ۷- روغن کاری و سرویس دستگاهها				
۴-۵-۴	دقت در نحوه حرکت الیاف چین (جلوگیری از بریدگی و زخم پوست)						
۴-۵-۵	سرعت عمل در چیدن الیاف (روشهای چیدن به منظور افزایش سرعت کار)						
۴-۶	روشهای صحیح جمع آوری بیده الیاف و بسته بندی آن						
۴-۷	مراقبت های لازم از دام در صورت ایجاد زخم و بریدگی پوست						
۴-۸	روش های نمونه برداری الیاف جهت ارسال به آزمایشگاه						
۴-۹	نحوه سرویس و نگهداری دستگاههای الیاف چین و تیزکن شانه و تیغه						
۴-۱۰	مراقبتهای لازم برای سلامتی فرد الیاف چین و اصول ایمنی کار						
۵	توانایی طبقه بندی و تفکیک الیاف بز از لحاظ کمی و کیفی و انبار نمودن آن		۱- تفکیک و شناسایی الیاف بز (کرک، مو و موهر)		۲		۱- بیده الیاف بز به ازاء هر کارآموز پنج بسته در حداقل ۴ رنگ و از هر سه نوع الیاف بز شامل: کرک، موهر و مو ۲- حداقل پنج رأس بز زنده قبل از استحصال
۵-۱	طبقه بندی و تفکیک الیاف مختلف بز (کرک، مو و موهر) از یکدیگر و شناسایی هر کدام		۲- موکشی الیاف (کرک)				
۵-۲	تفکیک و طبقه بندی کرک		۳- تفکیک الیاف مناطق مختلف بیده با توجه به نوع مصرف				
۵-۲-۱	تفکیک الیاف کرک از مو (موکش بیده)		۴- ارزیابی کمیت و				
۵-۲-۲	طبقه بندی کرک از لحاظ رنگ، ظرافت، میزان مواد خارجی، طول، جعد، تجانس و عوامل دیگر مؤثر در کیفیت کرک						

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز»

رشته: امور دام

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	روز	ساعت			
الیاف جهت ارزیابی الیاف روی بدن دام به منظور انتخاب دام برتر			کیفیت الیاف روی بدن دام جهت انتخاب دامهای برتر از نظر الیاف	تفکیک کرک مناطق مختلف بدن دام با توجه به موارد مصرف و بازار پسندی آن	۵-۲-۳
				تفکیک و طبقه بندی موهر	۵-۳
				تفکیک الیاف موهر از لحاظ رنگ، ظرافت، طول، جعد، تجانس و عوامل دیگر مؤثر در کیفیت آن	۵-۳-۱
				تفکیک موهر مناطق مختلف بدن دام با توجه به موارد مصرف	۵-۳-۲
				تفکیک و طبقه بندی مو	۵-۴
				تفکیک مو از لحاظ رنگ، ظرافت، طول، جعد و تجانس	۵-۴-۱
				تفکیک موی مناطق مختلف بدن دام با توجه به موارد مصرف	۵-۴-۲
				ارزیابی الیاف بز روی بدن دام	۵-۵
				ارزیابی تراکم الیاف روی بدن دام و مقایسه آن با دیگر دامها	۵-۵-۱
				ارزیابی کیفیت الیاف بز شامل رنگ، ظرافت، طول و دیگر موارد لازم	۵-۵-۲
				تخمین مقدار الیاف (کرک، مو و موهر) روی بدن دام	۵-۵-۳
				توانایی ارزیابی هر کدام از دامهای گله جهت مقایسه و انتخاب دامهای برتر از نظر کیفیت و کمیت الیاف	۵-۵-۴
				اصول انبار نمودن الیاف بز	۵-۶
اسلاید و فیلم ویدئو و دستگاه ویدئو	۲/۵	۱	بازدید از مراکز شستشوی الیاف و انبار الیاف بز	آشنایی با صدمات مؤثر بر کیفیت و کمیت الیاف و روشهای جلوگیری از بروز آنها	۶
				صدمات ناشی از حشرات و چونندگان و راههای مبارزه با آنها	۶-۱
				خسارات ناشی از نامناسب بودن محل الیاف چینی	۶-۲
				خسارات ناشی از شستشوی نامناسب و غیر علمی الیاف بوسیله مواد شیمیایی	۶-۳
				خسارات ناشی از روشهای نامناسب الیاف چینی	۶-۴
				صدمات مؤثر بر الیاف در زمان نخ تابی	۶-۵
				آشنایی با استفادههای الیاف بز از نظر بازار پسندی و مرغوبیت	۶-۶
				خسارات ناشی از عدم رعایت اصول صحیح بسته بندی و انبار نمودن الیاف	۶-۷

استاندارد مهارت و آموزشی: «تربیت کارگر ماهر الیاف چین بز»

رشته: امور دام

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تنوری	ردیف
	روز	ساعت			
	۴	۰/۵	بازدید از مراکز شستشوی الیاف و کارخانه نساجی الیاف بز	۷ مراکز شستشو، نخ تابی و نساجی الیاف بز ۷.۱ آشنایی با تأسیسات، ماشین آلات و لوازم شستشو، جداسازی ضایعات از الیاف بز ۷.۲ آشنایی با باز نمودن عدل الیاف و تقسیم بندی آن ۷.۳ آشنایی با شستشو و ضد عفونی الیاف بز ۷.۴ آشنایی با روش جدا نمودن اجسام و الیاف نامرغوب ۷.۵ آشنایی با تأسیسات و ماشین آلات ریستدگی	
	۲۴	۸		جمع	

کد:

ضمیمه

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

مدرک تحصیلی
 عضو جهاد
 غیر عضو جهاد

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت:

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....
.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....
.....

کد:

۴ - بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵ - بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶ - بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظر تان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷ - آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

.....

۸ - در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری

نماید آنرا مرقوم فرمایید.

.....

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد: شغل:
شهرستان یا روستای محل زندگی:

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره

خیر

بله

شرکت کنید؟

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: رشته تحصیلی:

مسئولیت: شهرستان محل خدمت:

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستاییان)

عودت فرمایید.